

Sygn. akt III AUa 750/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G.

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Aleksandra Urban (spr.)
Sędziowie:	SSA Grażyna Czyżak SSA Magdalena Budzyńska - Górecka
Protokolant:	Agnieszka Skwirowska-Schoeneck

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2012 r. w Gdańsku

sprawy J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji J. M. i apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 stycznia 2012 r., sygn. akt VIII U 47/11

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 w części i ustala wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury na 153,02 %;
2. odrzuca apelację ubezpieczonego w zakresie żądania renty i odszkodowań;
3. oddala apelację ubezpieczonego w pozostałym zakresie.

Sygn. akt III AUa 750/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 czerwca 2009 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G., wobec wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 16 października 2008r., ponownie ustalił ubezpieczonemu J. M. wysokość emerytury z urzędu od 1 stycznia 2006 r., tj. od dnia nabycia prawa do emerytury. W decyzji podano, iż do ustalenia wysokości emerytury przyjęto ponownie ustaloną podstawę wymiaru renty. W decyzji przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, ustalony na dzień 1 stycznia 2006 r. w wysokości 151,15%.

Ubezpieczony J. M. od powyższej decyzji odwołał się, zarzucając organowi rentowemu niewykonanie zaleceń Sądu Apelacyjnego wskazanych w wyroku z dnia 16.10.2008r. i nie rozstrzygnięcie zasadniczych zarzutów ubezpieczonego, które dotyczą następujących kwestii:

- dokonania nieprawidłowego ustalenia wysokości jego wynagrodzenia zastępczego za okres zatrudnienia na kontrakcie państwowym w Nigerii w latach 1984 -1986,
- nieprawidłowego ustalenia wysokości kwoty nagrody z zysku za 1990r. błędnie ujętej w drukach Rp7 dołączanych do akt,
- przeliczenia renty inwalidzkiej II grupy na emeryturę dopiero od 01.01.2006r. zamiast od momentu ukończenia przez ubezpieczonego 65r. życia, tj. od 27 marca 2004 r.

Zarzucił również, że w zaświadczeniu Rp-7 z 2006r. występują błędne informacje odnośnie jego wynagrodzenia za lata 1988 -1991.

Nadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania przed Sądem w sprawie VIII U 3128/06 z uwagi na to, że zasądzona kwota 240,00 zł nie odpowiada poniesionym przez niego wydatkom w kwocie 2500,00 zł. Wniósł także o zaliczenie okresu pobierania przez niego renty do okresu nieskładkowego oraz o zasądzenie od pozwanego wszystkich kosztów niniejszego postępowania oraz o uwzględnienie dalszych innych zastrzeżeń i uwag ubezpieczonego, które zostaną ujawnione w trakcie rozpraw i zgłoszone w pismach procesowych.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania ubezpieczonego. W uzasadnieniu wskazał, że decyzją z dnia 01 stycznia 2006r. przyznał J. M. prawo do emerytury z urzędu w miejsce dotychczas pobieranej renty z tytułu niezdolności do pracy. Do ustalenia wysokości emerytury ZUS przyjął dotychczasową podstawę wymiaru renty i obliczył jej wysokość od 01 stycznia 2006r. na kwotę 1358,86 zł. Od decyzji tej ubezpieczony wniósł odwołanie oraz dołączył dodatkowe dowody. W oparciu o przedłożone dowody ZUS decyzją z dnia 19 lipca 2006 r. dokonał przeliczenia emerytury ubezpieczonego - zgodnie z wnioskiem z dnia 24 lutego 2006r. - przyjmując do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia wynagrodzenie z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia i wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 151,15% i obliczył wysokość należnego świadczenia emerytalnego z zastosowaniem kwoty bazowej obowiązującej w dacie złożenia wniosku o przeliczenie, tj. 1903,03 zł na kwotę 1721,78 zł.

Sąd Okręgowy w Gdańsku VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 24 stycznia 2012r. wydanym w sprawie VIII U 47/11 zmienił zaskarżoną decyzję o tyle, iż zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych do ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonego J. M. w oparciu o podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 najkorzystniejszych lat podlegania ubezpieczeniu społecznemu , tj. lat 1964 - 1970, 1973 - 1974, 1976 - 1982, 1985 -1986, 1989 - 1990 z uwzględnieniem podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za rok 1985 w wysokości 416355,87 zł , za rok 1986 w wysokości 425003,48 zł i wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia w wysokości 153,021 % (pkt. 1) oraz oddalił odwołanie w pozostałym zakresie (pkt.2).

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd I instancji oparł na następujących ustaleniach i rozważaniach.

J. M., ur. dnia (...), od dnia 31 grudnia 1990 r. do dnia 3 lutego 1992 r. posiadał prawo do renty z tytułu zakwalifikowania go do trzeciej grupy inwalidów.

Następnie, decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. z dnia 17 sierpnia 1993 r. przyznano mu prawo do renty z uwagi na zaliczenie go do drugiej grupy inwalidów (później renta z tytułu niezdolności do pracy).

Decyzją z dnia 1 stycznia 2006 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu z urzędu prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2006 r. w miejsce w/w renty. Podstawę wymiaru emerytury stanowiła podstawa wymiaru dotychczas pobieranej renty. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty, a zatem i emerytury, wyniósł 174,86%.

Ubezpieczony złożył odwołanie od decyzji przedkładając wraz z odwołaniem nowe dokumenty o wysokości zarobków osiągniętych w (...), w którym pracował w latach 1973 - 1991, a których przedłożenie ZUS potraktował jako wniosek o przeliczenie emerytury. Pozwany wszczął postępowanie wyjaśniające, w toku którego zakład pracy ubezpieczonego dokonał korekty wystawionych wcześniej druków Rp7 za poszczególne lata.

W związku z przedłożeniem dokumentacji płacowej przez ubezpieczonego i zebraniem dodatkowych dokumentów płacowych, ZUS decyzją z dnia 19 lipca 2006 r. dokonał przeliczenia emerytury ubezpieczonego od dnia 1 lutego 2006 r., tj. od dnia złożenia wniosku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru pozwany wyliczył na 151,15%. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjął wynagrodzenia z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, tj. lata 1964 -1970, 1973 - 1974, 1976 -1982, 1985-1990.

Ubezpieczony od powyższej decyzji odwołał się podnosząc, iż nieprawnie pozbawiono go renty i przyznano emeryturę z urzędu, arbitralnie dokonano wyboru sposobu wyliczenia wysokości emerytury nadto domagając się ustalenia wynagrodzenia zastępczego za okres 22 września 1984r - 31 września 1986r. na podstawie uprzednio wystawionych przez zakład pracy druków Rp7 z 2000r. i 2003r. a nie na podstawie druków Rp7 z 2006r. oraz wypłacenia emerytury od 1 kwietnia 2004r i uwzględnienia okresu pobierania renty do okresów nieskładkowych.

Postępowanie z odwołania ubezpieczonego od powyższej decyzji toczyło się przed Sądem Okręgowym w Gdańsku w VIII Wydziale Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w G. w sprawie VIII U 3128/06.

Wyrokiem z dnia 5 grudnia 2007 r. Sąd Okręgowy Sąd Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z siedzibą w Gdyni w punkcie I zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż zobowiązał pozwanego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. do przyjęcia do podstawy wymiaru świadczenia ubezpieczonego J. M. wysokość wynagrodzenia zastępczego za okres pracy na budowie eksportowej od 1 sierpnia 1984 r. do 14 września 1986 r. ustalonego na podstawie karty wynagrodzenia pracownika Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. w G. K. K., zgodnie z tabelą nr 1,2,3 opinii biegłej z 27 maja 2007 r., przy przyjęciu korekty tego wynagrodzenia przez przeliczenie na wymiar czasu pracy 1,2 etatu (55 godzin) tygodniowo) oraz nagrodę z zysku za rok 1990, wypłaconą ubezpieczonemu w 1991 r. w kwocie 202,800 zł, zgodnie z zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 21 marca 2006 r. wystawionego przez (...) sp. z o.o. Przedsiębiorstwa (...) w G.. W punkcie II orzeczenia Sąd oddalił odwołanie ubezpieczonego w pozostałej części, w punkcie III umorzył postępowanie w części dotyczącej przyjęcia do wyliczenia świadczenia wynagrodzenia wnioskodawcy za okres pracy w P.D. i U.E. (...), a w punkcie IV zasądził od pozwanego na rzecz ubezpieczonego kwotę 240 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Ubezpieczony i pozwany złożyli od powyższego wyroku apelację, w wyniku czego Sąd Apelacyjny w Gdańsku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 16 października 2008 r. w sprawie o sygn. akt: III AUa 224/08, uchylił zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wskazując, że organ rentowy przed wydaniem decyzji winien poinformować ubezpieczonego o możliwości wyboru sposobu obliczenia nowego świadczenia i wynikającym z tego wyboru obowiązku ubezpieczonego do złożenia stosownych dokumentów pozwalających na wyliczenie zgodnie z dokonanym wyborem w myśl art. 15 i art. 21 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W związku z wyrokiem Sądu Apelacyjnego, decyzją z dnia 26 czerwca 2009r., zaskarżoną w niniejszym postępowaniu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G., ponownie, nie dokonując zapytania ubezpieczonego o wybór wariantu wyliczenia wysokości emerytury, ustalił wysokość emerytury przyznanej z urzędu od 1 stycznia 2006 r., tj. od dnia nabycia prawa do emerytury. W decyzji ZUS podał, iż do ustalenia wysokości emerytury przyjął ustaloną podstawę wymiaru renty Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony na dzień 1 stycznia 2006 r. wyniósł 151,15%. Sąd Okręgowy zauważył, że mimo wskazania w zaskarżonej decyzji, iż podstawa wymiaru emerytury została ustalona w oparciu o podstawę wymiaru renty, faktycznie jej wysokość ZUS wyliczył z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu przez ubezpieczonego (tj. z lat 1964 -1970, 1973 -1974, 1976 -1982, 1985 -1990), co pozwoliło - mimo wskaźnika wysokości podstawy wymiaru mniejszego niż wskaźnik wysokości postawy wymiaru renty (z 20 lat - 151,12% a na podstawie wymiaru renty - 174,86%.) na zastosowanie kwoty bazowej

z 2006r. do obliczenia części socjalnej i tym samym korzystniejszego wyliczenia wysokości świadczenia - tak jak obliczono to w decyzji z dnia 19 lipca 2006r. Jak wyjaśnił pozwany - ZUS uznał, iż przedłożenie przez ubezpieczonego nowych dowodów oznacza domaganie się przeliczenia świadczenia w sposób najbardziej korzystny i taki sposób wyliczenia stanowi wypełnienie zaleceń Sądu Apelacyjnego. Sąd I instancji wskazał, iż zalecenia Sądu Apelacyjnego w tej części usiłował wypełnić Sąd Okręgowy w niniejszym postępowaniu, jednakże ubezpieczony nie sprecyzował w jaki sposób chce mieć obliczoną emeryturę negując cały czas prawo do przyznania mu z urzędu tego świadczenia i domagając się powrotu pobierania - renty. W związku z powyższym Sąd Okręgowy uznał, że skoro ubezpieczony, zobowiązany do oświadczenia się w tym zakresie pod rygorem uznania, iż domaga się wyliczenia świadczenia w sposób dla niego najbardziej korzystny, stanowiska nie sprecyzował - należało zastosować sposób wyliczenia najbardziej dla ubezpieczonego korzystny, czyli z 20 najkorzystniejszych lat, zastosowany przez ZUS w zaskarżonej decyzji.

Odnosząc się do zarzutów ubezpieczonego do decyzji z dnia 26 czerwca 2009r., wydanej na skutek uchylenia decyzji z dnia 1 stycznia 2006r przez Sąd Apelacyjny w powołanej wyżej sprawie, Sąd Okręgowy stwierdził, że sposób wyliczenia wysokości emerytury ubezpieczonego, zastosowany w zaskarżonej decyzji, jest dla niego najbardziej korzystny i zarzuty ubezpieczonego w przeważającej części nie zasługują na podzielenie.

W ocenie Sądu I instancji, analiza całości zgromadzonej w sprawie dokumentacji potwierdziła, że przyjęte przez ZUS do podstawy wymiaru emerytury 20 lat stanowiły okres, w którym ubezpieczony uzyskiwał najwyższe w ciągu całego okresu zatrudnienia, wynagrodzenia i wysokość przyjętych wynagrodzeń była ustalona w przeważającej części prawidłowo.

Jedyną zmianą, jaką należało dokonać, jest zmiana wysokości przyjętego wynagrodzenia zastępczego ubezpieczonego za okres jego pracy na kontrakcie zagranicznym. Sąd ten zauważył, że w toku postępowania odwoławczego ustalono, że ubezpieczony J. M. w okresie od 11 listopada 1971r. do 30 czerwca 1987r. oraz od 13 czerwca 1988r. do 31 grudnia 1991 r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Handlu Zagranicznego (...) spółka z o.o. w G. na stanowisku kierownika D. T. (...) a od 1 kwietnia 1984r. na stanowisku doradcy Dyrektora w Biurze DK. Z umowy o pracę zawartej w dniu 15 sierpnia 1984r. pomiędzy ubezpieczonym a (...) wynika, iż J. M. został skierowany do Nigerii w celu podjęcia przez niego pracy w N. C. na budowie stoczni i powierzono mu pełnienie obowiązków Zastępcy Stałego Delegata - Głównego Specjalisty ds. (...) w Biurze (...) w L.. Z akt osobowych wynika, iż ubezpieczony podjął pracę na budowie w L. faktycznie od 22 września 1984r. i pracował do 30 września 1986r. Zgodnie z § 3 powyższej umowy czas pracy ubezpieczonego został określony na 55 godzin tygodniowo i wynikał z przyjętych przez zakład zasad i organizacji pracy na budowie stoczni w L.. Umowa przewidywała, iż różnica w tygodniowym czasie pracy - między 55 godzinnym a 46 godzinnym - wynosząca 9 godzin stanowiła pracę w godzinach nadliczbowych.

W porównaniu z obowiązującym w (...) przeciętnie 46 - cio godzinnym, zgodnie z obowiązującym wówczas unormowaniem, praca ubezpieczonego w okresie zatrudnienia na kontrakcie w Nigerii w 55 -cio godzinnym tygodniowo wymiarze czasu pracy, skutkowałą przeciętnie 9 - cio godzinną tygodniową pracą w godzinach nadliczbowych.

Z uwagi na powyższe, przyjęte przez (...) wynagrodzenie K. K. jako wynagrodzenie zastępcze dla ubezpieczonego za okres od 22 września 1984r. do 30 września 1986r, wymagało uwzględnienia wymiaru czasu pracy ubezpieczonego poprzez uwzględnienie 9 godzin pracy tygodniowo w godzinach nadliczbowych.

Powyższego zabiegu dokonała biegła sądowa obliczając i precyzyjnie uzasadniając wysokość wynagrodzenia zastępczego ubezpieczonego przyjętego za wskazany okres. Wysokość wynagrodzenia zastępczego przyjętego za 1984r. wyniosła 84 098,66 zł, za 1985r. - 426 355,87 a za rok 1986 - 324 363,48 . Przyjmując tak wyliczoną wysokość zarobków zastępczych za lata 1984 - 1986 i wliczając inne udokumentowane wynagrodzenia ubezpieczonego za powyższe lata, podstawa wymiaru emerytury ubezpieczonego za rok 1984 wyniosła 264 833,66, za rok 1985 - 416, 355,87 a za rok 1986 wyniosła 425 003, 48.

Wyliczony w oparciu o wynagrodzenie z 20 lat najkorzystniejszych lat, tj. z lat 1964-1970, 1973-1974, 1976-1982, 1985-1986 oraz 1989-1990, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 153,021% i okazał się być

wyższym od obliczonego przez ZUS o 1,87%. Podwyższenie wskaźnika nastąpiło w wyniku przyjęcia za okres kontraktu w Nigerii zarobków zastępczych zarobków zastępczych K. K. i wymiaru czasu pracy J. M. w okresie zatrudnienia na kontrakcie w Nigerii.

Sąd Okręgowy podzielił stanowisko biegłej w tej kwestii uznając, niż przywoływany przez strony §10 pkt. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 01.04.1985r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent w brzmieniu nadanym Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 05.10.1990r. (Dz. U. nr 71 poz. 418 z 1990) dotyczący wynagrodzenia zastępczego nie zawiera postanowień co do wymiaru czasu pracy pracownika w okresie zatrudnienia za granicą. W myśl tegoż przepisu, jeżeli w okresie, z którego wynagrodzenie przyjmuje się do ustalenia podstawy wymiaru, pracownik był zatrudniony za granicą, do ustalenia podstawy wymiaru przyjmuje się za okresy tego zatrudnienia, jeżeli okres zatrudnienia przypada przed dniem 1 stycznia 1991 r. kwotę wynagrodzenia przysługującego w tych okresach pracownikowi zatrudnionemu w kraju w takim samym lub podobnym charakterze, w jakim pracownik zatrudniony był przed wyjazdem za granicę. Przepis ten nie wiąże zatem wysokości wynagrodzenia z wymiarem czasu pracy wykonywanej w kraju przed wyjazdem, nie odnosi się także do wymiaru czasu pracy wykonywanej za granicą, jednakże przyjmuje się, iż wynagrodzenie to ustala się według wymiaru czasu pracy, w jakim pracownik był zatrudniony za granicą. (por. uchwała SN z 19.05.1992r. II UZP 8/92 OSNC 1992/12/218).

W ocenie Sądu Okręgowego, jeżeli wynagrodzenie zastępcze, odnoszące się wysokości wynagrodzenia osiąganego w tym czasie w kraju przez pracownika zatrudnionego w tym samym lub podobnym charakterze, i tak nie odzwierciedla faktycznie osiągniętych zarobków za granicą i pomniejsza podstawę wymiaru za ten okres, to niesprawiedliwe i nielogiczne byłoby dodatkowe pomniejszanie tej podstawy przez nieuwzględnienie zwiększonego wymiaru czasu pracy faktycznie przepracowanego przez pracownika za granicą. Na powyższe stanowisko powołała się także biegła sądowa odnosząc się do zarzutów pozwanego kwestionującego możliwość zastosowania takiego przeliczenia wynagrodzenia zastępczego. Szczegółowe wywody biegłej, w tym zakresie, Sąd popiera w całości i wyliczenia uznaje za prawidłowe.

Podobnie w całości Sąd I instancji poparł stanowisko biegłej, w odpowiedzi na zarzuty ubezpieczonego, iż nieuzasadnione jest stanowisko ubezpieczonego (i sądu w sprawie VIIIU 3128/06), iż wobec zwiększonej liczby godzin obowiązującej na kontrakcie w Nigerii ubezpieczony winien mieć wyliczony czas pracy jako równoważny 1,1957 etatu. Należy podkreślić, że biegła, iż umowa nr (...) z dnia 15 sierpnia 1984r., kierująca ubezpieczonego do pracy na kontrakcie w Nigerii, nie zmieniając wymiaru etatu, w którym ubezpieczony był zatrudniony w dacie zawarcia umowy, kierując się przyjętymi przez (...) zasadami pracy na budowie stoczni w Nigerii, określiła czas pracy ubezpieczonego na 55 godzin tygodniowo, tj. w wymiarze wyższym od obowiązującego wówczas w kraju 46-cio godzinowego tygodniowego wymiaru czasu pracy. Równocześnie jednak w cyt. § 3 umowy określono, co istotne, iż powyższa różnica wymiaru czasu pracy (9 godzin tygodniowo) stanowi pracę w godzinach nadliczbowych, za które pracownik otrzyma wynagrodzenie. Zatem zastosowany sposób liczenia przez biegłą jest prawidłowy i korzystny dla ubezpieczonego. Szczegółowe wyjaśnienia biegłej, zawarte zarówno w opinii głównej jak i opiniach uzupełniających, sąd uznaje za własne i z uwagi na doskonałą znajomość treści przez strony, jak i obszerność wywodów, nie widzi potrzeby ich przytaczania w uzasadnieniu.

W pozostałym zakresie, odnośnie innych roszczeń ubezpieczonego, Sąd Okręgowy podzielił w całości stanowisko pozwanego, które zostało potwierdzone zebraną w sprawie dokumentacją oraz opinią biegłej sądowej.

Odnośnie żądania ubezpieczonego uwzględnienia w podstawie wymiaru za lata 1986 - 1989 nagród z zysku Sąd I instancji wskazał, iż wypłacane w tym okresie nagrody z zysku nie stanowiły podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i nie stanowią podstawy wymiaru emerytury lub renty (por. rozporządzenie ministra Pracy , Płac i spraw Socjalnych z dnia 27.12.1983r. w sprawie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za pracowników uspołecznionych zakładów pracy - Dz. U. nr 73, poz. 332 obowiązujące do dnia 31.12.1986r., rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9.11.1987r. w sprawie zgłaszania pracowników do ubezpieczenia społecznego oraz składek na ubezpieczenie - Dz. U. nr 37, poz. 211, z 1988r. nr 36, poz. 284-obowiązujące od 1.01.1987r. do 31.12.1989r.). Nagrody z zysku stanowiły podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne począwszy od nagród wypłacanych za 1990 rok w tym w 1991 roku nagroda z zysku za 1990 rok wypłacona w 1991 roku została uwzględniona

w podstawie wymiaru za 1990r. Według załącznika do decyzji ZUS z dnia 26 czerwca 2009r., za rok 1990 przyjęto podstawę wymiaru w kwocie 19.852.750 zł zgodnie z Rp7 wystawionym przez (...)w dniu 15.10. 2003r. Podstawa wymiaru za rok 1990, przyjęta przez ZUS jest zgodna z przedstawioną przez zakład pracy dokumentacją i uwzględnia nagrodę z zysku za 1990 rok w kwocie ogółem 2.202.800,00 zł. wypłaconą, w maju i w sierpniu 1991r. - jak podano w Rp7 z 13.01.1992r.

Wystawiane przez (...)druki Rp7 z 1992r. i z 2003r. za powyższy okres wykazywały rozbieżności, których pochodzenie wyjaśnił pracodawca w piśmie do ZUS. Na kartotece wynagrodzeń za 1990 rok nad częścią przeznaczoną na wpisywanie kwot wynagrodzenia (nad „ główką” kartoteki) znajdują się zapisy równych kwot - ogółem 3.884.00 bez wskazania tytułu tych kwot oraz okresu, którego dotyczą. Brak list płac oraz jakiegokolwiek innej dokumentacji stanowiącej o wypłacanych ubezpieczonemu nagrodach z zysku, uniemożliwia ustalenie okresu, którego kwoty te dotyczą. Sugestia aby tytułem wypłaconej w 1991r. premii z zysku za 1990 rok przyjąć kwotę 3.884.000 zł. wynikającą z adnotacji na kartotece wynagrodzeń za 1990r. nie znajduje oparcie w dokumentacji. Analiza Rp7 wystawianych przez (...)od 1992r. do 2006r. oraz wyjaśnienie podstawy wymiaru za 1990 rok potwierdza, iż wypłacona w 1991 r. nagroda z zysku za 1990 rok wynosi 2.202.800 zł w tym 680.000 wypłacona w sierpniu 1991 r. oraz 1552.800 zł. według zapisów na kartotece za 1991 r. Argumentem za uznaniem kwoty powyższej nagrody za 1990 wypłaconej w 1991 roku jest informacja zawarta w Rp7 z 13.01.1992r., tj. w krótkim czasie po dokonaniu wypłat nagrody z zysku za 1990 rok, o wypłatach nagród z zysku za 1990 dokonanych w maju oraz sierpniu 1991 r. spójna z zapisem na kartotece za 1991r. (przy kwocie 680.000zł). Ponadto w zapisach kartoteki wynagrodzeń za 1991r. brak jest zapisów stanowiących o dokonaniu w 1991r. wypłaty premii regulaminowej za 1990r. i za styczeń 1991 r.

Szczegółowe uzasadnienie przyjętych w opinii wysokości wynagrodzeń i szczegółowe odniesienie się do wszystkich zgłaszanych w toku postępowania zarzutów ubezpieczonego i zarzutów pozwanego, które Sąd Okręgowy w całości podziela i uznaje za własne, zawarte jest nadto w dwóch opiniach uzupełniających sporządzonych przez biegłą.

Sąd Okręgowy ponownie podkreśli, iż opinie te zostały doręczone obu stronom i są im doskonale znane, zatem Sąd ten, dzieląc je w całej pełni, nie widzi konieczności ich przytaczania.

Stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów złożonych do akt sprawy, w tym znajdujących się w aktach rentowych, w tym w szczególności na podstawie treści formularzy Rp-7 wystawionych przez pracodawcę (...) sp. z o.o. i zastępujących akt rentowych K. K. oraz w oparciu o treść akt osobowych ubezpieczonego.

Nadto, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości, sporządzonych przez niego opinii uzupełniających oraz jego wyjaśnień na okoliczność sporządzonej opinii.

Sąd Okręgowy przeprowadził także dowód z dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy o sygnaturze: VIII U 3128/06, która toczyła się w tut. Sądzie, a w szczególności z opinii biegłego sądowego do spraw rachunkowości, który ustalał wysokość zarobków ubezpieczonego w spornych okresach oraz wskazań Sądu Apelacyjnego w przedmiocie sposobu przeliczenia wysokości świadczenia przysługującego ubezpieczonemu. Przeprowadził dowód także z dołączonych do akt VIII U 3129/06 oryginalnych kartotek zarobkowych ubezpieczonego.

Sąd Okręgowy wskazał, że wnioski płynące z zebranego materiału dowodowego były spójne i logiczne, wobec czego Sąd ten nie znalazł podstaw by nie dać im wiary.

Na wstępie ponownie wskazania wymaga, że jakkolwiek Zakład Ubezpieczeń -Społecznych Oddział w G., wydając zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzję, nie wykonał zaleceń Sądu Apelacyjnego w Gdańsku III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 października 2008 r. w sprawie o sygn. akt: III AUa 224/08, arbitralnie rozstrzygając w przedmiocie sposobu ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego ubezpieczonego to, w ocenie Sądu Okręgowego przyjęcie podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe z okresu 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty, stanowiło wariant najkorzystniejszy dla ubezpieczonego. Ubezpieczony przy tym nie wskazał, mimo zobowiązania Sądu, sposobu ustalenia wysokości

przysługującego mu świadczenia, toteż Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji w tym zakresie.

Odnośnie wysokości przyjętego wynagrodzenia zastępczego i nagród z zysku za sporne okresy, Sąd ten wypowiedział się już wyżej, zatem przechodząc do kolejnej kwestii będącej przedmiotem niniejszego postępowania, wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn;
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 27a,

Stosownie do art. 27a cytowanej wyżej ustawy emeryturę przyznaje się z urzędu zamiast pobieranej renty z tytułu niezdolności do pracy osobie, która osiągnęła wiek 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz podlegała ubezpieczeniu społecznemu albo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Przepis art. 24a ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 24a ust. 2 stanowi, że emeryturę przyznaje się od dnia osiągnięcia przez rencistę wieku uprawniającego do emerytury, a w przypadku gdy wypłata renty z tytułu niezdolności do pracy była wstrzymana - od dnia, od którego podjęto jej wypłatę.

Powołując się na powyższe przepisy ZUS w miejsce dotychczas pobieranej przez ubezpieczonego renty przyznał mu z urzędu emeryturę od 1 stycznia 2006r. W myśl art. 101a stanowi, że prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy ustaje z dniem, od którego została przyznana emerytura zgodnie z art. 24a lub 27a.

W związku z powyższym, działania pozwanego nie można uznać za bezprawne.

Sąd Okręgowy podkreślił, że ubezpieczony w niniejszym postępowaniu kwestionował prawidłowość obliczenia mu emerytury w zaskarżonej decyzji, datę od której emeryturę przyznano i inne - podane na wstępie uzasadnienia - elementy decyzji. Sąd Okręgowy związany jest treścią zaskarżonej decyzji i rozpatruje odwołanie jedynie w granicach tejże decyzji.

Należy mieć na uwadze, iż ubezpieczony, mimo przewijającego się w pismach stanowiska kwestionującego korzyść z przyznania mu emerytury z urzędu i twierdzenia, iż pobierana renta była bardziej korzystna, nie zgłosił formalnego wniosku o wznowienie wypłaty renty w miejsce przyznanej mu z urzędu emerytury, zatem nie zna stanowiska ZUS co do kwestii, czy w tym wypadku zachodzi sytuacja zbiegu uprawnień i czy żądanie ubezpieczonego może być uwzględnione. Sąd Okręgowy przywołując przepisy, w oparciu o które ZUS przyznał ubezpieczonemu emeryturę z urzędu, wyjaśnił, że przytacza je jedynie w celu uświadomienia ubezpieczonemu, iż działanie ZUS ma oparcie w obowiązujących przepisach.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy zauważył, że organ rentowy wydając decyzję w dniu 1 stycznia 2006 r., tj. od dnia obowiązywania art. 27a w treści powyżej przytoczonej, w której od tej daty przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury postąpił prawidłowo, ponieważ ubezpieczony był uprawniony do pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, a w dniu 29 marca 2004 r. osiągnął wymagany wiek emerytalny - 65 lat. Należy mieć przy tym na uwadze, iż mimo osiągnięcia wcześniej wymaganego ustawą wieku, ubezpieczony nie złożył wniosku o przyznanie mu prawa do emerytury w okresie wcześniejszym, zatem nie było możliwości przyznania mu emerytury z datą wcześniejszą. Data 1 stycznia 2006r. wynika z daty obowiązywania art. 27a w treści przytoczonej powyżej.

W związku z powyższym, organ rentowy podjął postępowanie w tym przedmiocie z urzędu, przyznając mu prawo do emerytury w miejsce pobieranej wcześniej renty od dnia 1 stycznia 2006 r.

Stosownie do treści art. 53 ust. 1 w/w ustawy emerytura wynosi:

- 1) 24 % kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz (część socjalna)
- 2) po 1,3 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
- 3) po 0,7 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych, co stanowi część stażową emerytury.

W myśl art. 53 ust. 3 emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury. Przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (ust. 4).

Przepis art. 21 ust. 1 ustawy emerytalnej wskazuje, iż podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, stanowi:

- 1) podstawa wymiaru renty - w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do renty, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 5, albo
- 2) podstawa wymiaru ustalona na nowo w myśl art. 15.

Ust. 2 stanowi, że przepis ust. 1 pkt 1 stosuje się przy ustalaniu podstawy wymiaru:

- 1) emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do tej renty albo do emerytury.

Ubezpieczony, mimo zobowiązania, nie określił się jak winna być wyliczona jego emerytura przyznana w miejsce pobieranej renty. W związku z tym Sąd uznał za uprawnione wyliczenie jego świadczenia w sposób najbardziej korzystny, tj, zgodnie z treścią art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Podnieść trzeba, że zgodnie z przepisem art. 116 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), do wniosku w sprawie przyznania świadczeń powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokość, określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Rozporządzeniem regulującym sporne kwestie w niniejszej sprawie było rozporządzenie z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.). Zgodnie z przepisem § 21 pkt 1 cytowanego rozporządzenia, środkiem dowodowym, stwierdzającym okresy zatrudnienia, są pisemne zaświadczenia zakładów pracy, wydane na podstawie posiadanych dokumentów oraz legitymacje ubezpieczeniowe, a także inne dowody z przebiegu ubezpieczenia. Stosownie zaś do przepisu § 20 pkt 1 ww. rozporządzenia, środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty dla pracowników jest zaświadczenie zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (druk Rp-7) albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków lub listy płac potwierdzone za zgodność z oryginałem, z których wynikają poszczególne składniki wynagrodzeń.

Z treści przywołanych wyżej przepisów wynika, że to na ubezpieczonym spoczywa obowiązek przedłożenia w organie rentowym dokumentów niezbędnych nie tylko do przyznania prawa do świadczenia, ale również mających wpływ na jego wysokość, zgodnie z regułami wynikającymi z art. 6 k.c. oraz 232 k.p.c. Stanowisko takie zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 marca 2001 r., w sprawie o sygn. akt II UKN 297/00 oraz Sąd Apelacyjny w Gdańsku (np. W sprawie o sygn. akt III AUa 2588/00 z dnia 28 czerwca 2001 r. III AUa 377/01 z dnia 23 października 2001 r., czy III AUa

1540/00 z dnia 12 grudnia 2000 r.). Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela pogląd zaprezentowany przez Sąd Najwyższy i Sąd Apelacyjny w cytowanych wyrokach.

Sąd miał na uwadze, iż ugruntowane orzecznictwo sądowe stoi na stanowisku, że w postępowaniu przed Sądem, także wówczas, gdy przedmiotem sporu jest podstawa wymiaru świadczeń ubezpieczeniowych, fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie mogą być dowodzone wszelkimi dostępnymi środkami, a do Sądu należy ocena ich wiarygodności, zatem przeprowadził bogate postępowanie dowodowe, pozwalające na dokonanie przyjętych w wyroku ustaleń., posilując się wszelkimi dostępnymi środkami - w tym opinią biegłego sądowego (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, III Aur 294/93, PS-wkl. 1994/3/6, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r., II UKN 186/97, OSNP 1998/11/342, LEK32696).

Sąd ten miał także na uwadze, iż w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych w postępowaniu sądowym zgodnie z art. 473 k.p.c. nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu z zeznań świadków i przesłuchania stron. Tym bardziej w postępowaniu sądowym mogą być przeprowadzone dowody z innych dokumentów niż wymienione w § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń) Powyższe stanowisko zostało zaakcentowane w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006 r., I UK 115/06, OSNP 2007/17-18/257, zgodnie z którym wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi. Nie obowiązuje wówczas ograniczenie wynikające z § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.). Na okoliczność wysokości zarobków uzyskiwanych przez ubezpieczonego w spornym okresie Sąd I instancji dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego do spraw rachunkowości. Biegły ten, bazując na całej dokumentacji zgromadzonej w niniejszej sprawie, dokonał szczegółowego obliczenia wysokości zarobków ubezpieczonego.

Odnosnie żądania ubezpieczonego zaliczenia okresu pobierania przez niego renty z tytułu niezdolności do pracy do okresów nieskładkowych Sąd I instancji wyjaśnił, że jest bezpodstawne, bowiem w art. 7 w/w ustawy okres pobierania tego świadczenia nie został wymieniony jako jeden z okresów nieskładkowych. Wyjaśnienia wymaga także, że zgodnie z treścią art. 10a ust. 1 cytowanej ustawy, przy ustalaniu prawa do emerytury osoby, która osiągnęła wiek emerytalny wynoszący co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn i utraciła prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy przysługującej z Funduszu z powodu odzyskania zdolności do pracy, uwzględnia się również okresy pobierania tej renty, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7 i 10, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu. W niniejszej sprawie powyższa sytuacja nie miała miejsca. Ubezpieczony udowodnił wymagany okres składkowy i nieskładkowy wymagany do uzyskania prawa do emerytury, nie utracił prawa do renty z tytułu odzyskania zdolności do pracy - w tym stanie rzeczy nie było podstaw do uwzględnienia jego odwołania w tej części.

Sąd Okręgowy, nadmieniał ponadto, że roszczenie ubezpieczonego w przedmiocie zasądzenia na jego rzecz kosztów zakończonego prawomocnym wyrokiem postępowania (sygn. akt: VIII U 3128/06) były całkowicie nieuzasadnione. Sąd Okręgowy rozpatrujący powyższą sprawę dokonał ich rozliczenia zgodnie z treścią obowiązujących przepisów a Sąd Apelacyjny uchylając zaskarżony wyrok i decyzję ZUS nie orzekł o kosztach zastępstwa procesowego. Tym samym, rozstrzygnięcie w tej kwestii jest ostateczne a Sąd Okręgowy, w toku mniejszego postępowania, nie jest władny go weryfikować.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy na podstawie cytowanych wyżej przepisów i art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję o tyle, iż zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych do ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonego J. M. w oparciu o podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 najkorzystniejszych lat podlegania ubezpieczeniu społecznemu, tj. lat 1964 - 1970, 1973 - 1974, 1976 - 1982, 1985 - 1986, 1989 - 1990 z uwzględnieniem podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za rok 1985 w wysokości 416.355,87 zł (czteryście szesnaście tysięcy trzysta pięćdziesiąt pięć zł 87/100), za rok 1986 w wysokości 425.003,48 zł (czteryście

dwadzieścia pięć tysięcy trzy zł 48/100) i wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia w wysokości 15,3,021 %.

W pozostałym zakresie, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odwołanie oddalił.

Apelację od powyższego wyroku wywiodły obie strony.

Ubezpieczony we wniesionej apelacji skoncentrował się na uogólnionym poczuciu krzywdy w sposobie ustalenia mu świadczeń emerytalno-rentowych. Skarżący w ramach apelacji opisał własne spostrzeżenia w zakresie przebiegu postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno - rentowe krytycznie oceniając postępowanie tak organu rentowego jak też Sądów ubezpieczeń społecznych. Apelujący w szczególności podkreślił, że zasadniczym motywem jego działania jest przywrócenie mu renty inwalidzkiej II gr. Apelujący zarzucił również, że Sąd Okręgowy wydał wyrok w oparciu o nierzetelne dokumenty natomiast uzasadnienie zawiera wiele nieścisłości. Jak należy się domyślać z treści wywodów, intencją wnioskodawcy jest zmiana zaskarżonego rozstrzygnięcia i przywrócenie renty ewentualnie ustalenie wysokości świadczeń przynajmniej na poziomie uwzględniającym rentę inwalidzką II grupy oraz zasądzenie odszkodowania w związku z pozbawieniem go renty inwalidzkiej.

Pozwany w wywiedzionej apelacji zaskarżył wyrok w części dotyczącej pkt 1, zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, t.j. przepisu art. 15 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jedn .tekst w Dz.U. z 2009r. nr 153, poz. 1227 ze zm.) poprzez ustalenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru na 153,021 t.j. z zaokrągleniem do tysięcznych części procentu, zamiast z zaokrągleniem do części setnych procentu t .j do wysokości 153,02.

W oparciu o powyższy zarzut apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej wysokości wskaźnika wysokości podstawy wymiaru z zaokrągleniem do tysięcznych części procentu ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej wysokości wskaźnika wysokości podstawy wymiaru z zaokrągleniem do tysięcznych części procentu i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

W uzasadnieniu pozwany wyjaśnił, że zgodnie z treścią art. 15 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jedn. Tekst w Dz. U. z 2009r. nr 153, póź. 1227 ze zm.) w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury oblicza się sumę kwot podstawy wymiaru składek w okresie każdego roku z wybranych lat kalendarzowych , oblicza się stosunek każdej z tych sum do kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach , z zaokrągleniem do setnych części procentu i oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury. Biorąc pod uwagę powyższe pozwany podnosi, że zgadza się z ustaleniami Sądu I instancji odnośnie wysokości przyjętego wynagrodzenia zastępczego za okres pracy wnioskodawcy za granicą w Nigerii i ustaleniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 153,02 %.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd I instancji przeprowadził w sprawie należyte postępowanie dowodowe, dokonał prawidłowej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i wywiódł trafne wnioski wydając orzeczenie zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Jednocześnie Sąd w sposób należyty uzasadnił wydane w sprawie rozstrzygnięcie, ze wskazaniem właściwej podstawy prawnej.

Sąd Apelacyjny w pełni popiera stanowisko zajęte przez Sąd I instancji, jak również przedstawioną przez ten Sąd argumentację i bez potrzeby ponownego cytowania przyjmuje ją za własną.

W pierwszym rzędzie zważyć należy, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot sporu jest określony treścią decyzji organu rentowego, od której odwołanie inicjuje postępowanie przed sądem. Jest to stanowisko

jurydycznie utrwalone, gdyż w sporach tych sądy nie działają w zastępstwie organu rentowego i nie orzekają o wniosku, ale o zasadności odwołania od konkretnej decyzji, w granicach co do przedmiotu oraz zakresu rozpoznania wyznaczonych przez treść decyzji. Oznacza to, że przed sądem wnioskodawca może żądać jedynie korekty stanowiska zajętego przez organ rentowy i wykazywać swoją rację, odnosząc się do przedmiotu sporu objętego zaskarżoną decyzją, natomiast nie może żądać czegoś, o czym organ nie decydował (tak Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z dnia 9 września 2010r., II UK 84/10, LEX nr 661518, w postanowieniu z dnia 13 maja 1999 roku, II UZ 52/99, OSNAP 2000/15/601). Z tych względów Sąd Apelacyjny odrzucił apelację wnioskodawcy w części dotyczącej żądania renty i odszkodowań. Kwestii tej nie traktuje zaskarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G., toteż nie orzekał o niej Sąd Okręgowy. Podstawę środka odwoławczego stanowi istnienie zwalczanego orzeczenia, zaś brak wyroku w danej części, jako niezbędnego substratu zaskarżenia, powoduje niedopuszczalność apelacji, a w konsekwencji jej odrzucenie - art. 373 k.p.c. (podobnie Sąd Najwyższy m.in. w post. z dnia 26 października 1998r., III CKN 839/98, opubl. L., w post. z dnia 12 kwietnia 2007r., III CZ 19/07, LEX nr 966784).

Przedmiot rozpoznania w postępowaniu odwoławczym od decyzji organu rentowego wyznacza i determinuje treść zaskarżonej decyzji. (Por.: uwagi Sądu Najwyższego w uzasadnieniu wyroku z dnia 02.02.2012r. w sprawie II UK 118/11 tudzież uzasadnieniu postanowienia z dnia 13.10.2009r. w sprawie II UK 234/08 i wiele innych). Skoro zatem przedmiotem zaskarżonej decyzji było ustalenie wysokości emerytury z urzędu od 1 stycznia 2006r. tj. od dnia nabycia prawa do emerytury, to spór w sprawie wymagał stwierdzenia, czy organ rentowy w sposób właściwy ustalił wysokość przyznanego świadczenia. Wnioskodawca bowiem odwołał się od decyzji ustalającej wysokość świadczenia z dnia 26.06.2009 r., przy czym na co należy zwrócić uwagę, wnioskodawca nie kwestionował, w sposób merytoryczny zasad ustalenia wysokości przyznanego mu świadczenia, a jego zarzuty dotyczyły w istocie rodzaju przysługującego mu świadczenia, tj. podnosił, że należy mu się renta inwalidzka II grupy a nie emerytura w związku z osiągnięciem wielu emerytalnego.

Sąd Apelacyjny stwierdza, iż rację ma Sąd I instancji odmawiając uznania zarzutów wnioskodawcy za zasadne w przeważającej części bowiem sposób wyliczenia wysokości emerytury ubezpieczonego, zastosowany w zaskarżonej decyzji jest dla niego najbardziej korzystny.

Analiza akt sprawy prowadzi do wniosku, że twierdzenia odwołującego zawarte w apelacji stanowią w istocie powielenie stanowiska prezentowanego przez ubezpieczonego w odwołaniu od decyzji z dnia 26.06.2009 r., oraz w trakcie całego postępowania pierwszoinstancyjnego, do której odniósł się już Sąd Okręgowy i które to rozważania, jak wskazano wyżej, Sąd odwoławczy podziela w całości.

Bezzasadne są również zarzuty apelującego kwestionującego zasadność przyznanej mu emerytury. Sąd Okręgowy słusznie zauważył, że zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn;
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 27a,

Stosownie natomiast do art. 27a cytowanej wyżej ustawy emeryturę przyznaje się z urzędu zamiast pobieranej renty z tytułu niezdolności do pracy osobie, która osiągnęła wiek 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz podlegała ubezpieczeniu społecznemu albo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Przepis art. 24a ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 24a ust. 2 stanowi, że emeryturę przyznaje się od dnia osiągnięcia przez rencistę wieku uprawniającego do emerytury, a w przypadku gdy wypłata renty z tytułu niezdolności do pracy była wstrzymana - od dnia, od którego podjęto jej wypłatę. Powołując się na powyższe przepisy ZUS w miejsce dotychczas pobieranej przez ubezpieczonego renty przyznał mu z urzędu emeryturę od 1 stycznia 2006r. W myśl art. 101a stanowi, że prawo do renty z tytułu

niezdolności do pracy ustaje z dniem, od którego została przyznana emerytura zgodnie z art. 24a lub 27a. W związku z powyższym, działania pozwanego nie można uznać za bezprawne.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy słusznie zauważył, że organ rentowy wydając decyzję w dniu 1 stycznia 2006 r., tj. od dnia obowiązywania art. 27a w treści powyżej przytoczonej, w której od tej daty przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury postąpił prawidłowo, ponieważ ubezpieczony był uprawniony do pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, a w dniu 29 marca 2004 r. osiągnął wymagany wiek emerytalny - 65 lat.

Z tych wszystkich względów apelacja ubezpieczonego w przedmiocie wysokości świadczenia uległa oddaleniu jako bezzasadna - art. 385 k.p.c.

Apelacja pozwanego zasługiwała na uwzględnienie. Pozwany nie zgodził się z ustalonym przez Sąd I instancji wskaźnikiem w wysokości 153,021%.

W tym miejscu wskazać należy, że na zasadzie art. 15 ust. 1 cyt. ustawy emerytalnej podstawę wymiaru emerytury stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek.

Według ust. 4 cyt. przepisu w celu ustalenia podstawy wymiaru:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19.

Sąd I instancji prawidłowo ustalił wskaźnik wymiaru emerytury, uszło jednakże uwadze temu Sądowi, że stosownie do treści art. 15 ust. 4 pkt.2 winien zaokrąglić ten wskaźnik do setnych części procentu, czego nie uczynił. W tym zakresie apelacja pozwanego okazała się zasadna. Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym i ustalił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury na 153,02%.